

Od režimu 1955 do režimu 2008?

Kolosálny pokus na dvojstranický systém v Japonsku

Hiroshi Fukuda, PhD

Japonské veľvyslanectvo

taishikan5@jpembassy.sk

1. Úvod

Karel van Wolferen (1989), *The Enigma of Japanese Power*.

2. Terajšia situácia a jedna japonská politická kultúra

2-1. „Hore nohami fenomén“ v parlamente (ねじれ現象^{げんしょう})

2-2. PC a politické tabu v Japonskej spoločnosti

Tabuľka 1: Počet registrovaných cudzincov (2007)Zdroj: Ministerstvo spravodlivosti. <http://www.moj.go.jp/PRESS/080601-1.pdf>

Občianstvo	počet	%	Občianstvo	počet	%
Čínske	606,889	28.2%	Peruánske	59,696	2.8%
Kórejské	593,489	27.6%	Americké	51,851	2.4%
Brazílske	316,967	14.7%	iné	321,489	14.9%
Filipínske	202,592	9.4%	Spolu	2,152,973	100.0%

(1.69%)

Tabuľka 2: Politické strany v Japonskom parlamente (September 2008)

Strana (政党)	Snemovňa Reprezentantov 衆議院	Senát 参議院
Liberálno-demokratická strana 自由民主党 (LDP)	304	83
Kómeitó 公明党	31	21
Vládna koalícia	335 (69.8%)	104 (43.0%)
Demokratická strana Japonska 民主党 (DPJ)	114	118
Komunistická strana 共産党 (KSJ)	9	7
Sociálno-demokratická strana 社会民主党 (SDP)	7	5
iné strany	14	8
prázdna miesta	1	0
Spolu	480	242

- a) Etnicky homogénna spoločnosť (単一民族 たんいつみんぞく)
 b) Letisko Narita: negatívne dedičstvo od čoho?
 c) Odbory učiteľov (日本教職員組合 にほんきょうしよくいんくみあい, 日教組 にっきょうそ) a japonské vzdelávanie

3. Režim roku 1955 za Studenej vojny

3-1. Prevládajúci jedno-stranícky systém (1955-1993)

LDP a SDPJ にほんしゃかいとう 日本社会党 (Sociálno-demokratická strana Japonska)
 → viz. G. Sartori (1976), *Parties and Party Systems*.

3-2. Systém stredne veľkého volebného obvodu a *Habatsu*

Tabuľka 3: Vzorka výsledkov volieb v typickom obvode, medzi 1955-1993

Výsledky	Počet hlasov	%	Mená	Strany
○	100,000	20.0%	A	LDP (α)
○	95,000	19.0%	B	SDPJ
○	90,000	18.0%	C	Kómeitó
○	80,000	16.0%	D	LDP (β)
×	75,000	15.0%	E	KSJ
×	60,000	12.0%	F	SDPJ

3-3. Pseudo-zmena vlády (擬似政権交代 ぎせいせけんこうたい) a nadvláda byrokraciou 「官僚内閣制」 かんりょうないかくせい

Spoils System (獵官制 りょうかんせい, USA) a Merit System (資格任用制 しかくにんようせい, Japonsko)

3-4. Železný trojuholník a *Zokugiin* (族議員)

Byrokracia – Zokugiin – Súkromné firmy a podnikatelia

4. Cesta k „normalizácii“ demokratického systému?

4-1. Politická reforma a reorganizácia politických strán

Reforma volebného systému (dolná komora) 小選挙区比例代表並立制 しょうせんきょく ひれいだいひょうへいりつせい

→ malý volebný obvod (小選挙区300)+pomerné zastúpenie (比例代表180) しょうせんきょく ひれいだいひょう

4-2. Reforma Koizumiho: revolúcia alebo zničenie?

„Zničím LDP!“ 「自民党をぶつ壊す」 → populistický postoj

„Ešte idem do *Yasukuni!*“ (靖国神社 やすくにじんじや) → nacionalistický postoj

4-3. Do nového režimu v roku 2008?

Rozpustenie parlamentu a predčasné voľby

Kontroverzia: malá vláda alebo veľká vláda?

Nejasnosť politickej konštelácie a straníckej štruktúry

5. Namiesto záveru